

College voor Examens

ZORG EN WELZIJN VMBO

SYLLABUS CENTRAAL EXAMEN 2015 PILO

Versie april 2014

Inhoud

Voorwoord	4
Kern	5
Profieldelen	7
1 Profieldeel Mens en gezondheid	8
P/ZW/1.1 een verantwoord voedingspakket samenstellen de kolom GL weggehaald	8
P/ZW/1.2 een maaltijd bereiden en opdienen	10
P/ZW/1.3 informatie geven over een gezonde leefstijl	12
2 Profieldeel Mens en omgeving	14
P/ZW/2.1 kan schoonmaken en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren	14
P/ZW/2.2 textiel verzorgen	15
P/ZW/2.3 baliewerkzaamheden verrichten	17
P/ZW/2.4 informatie geven over aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom het gebouw die toegankelijkheid en veiligheid bevorderen	19
P/ZW/2.5 voorstellen doen voor het aankleden en inrichten van een fysieke ruimte waarbij het welbevinden van de ander voorop staat	19
3 Profiel Mens en activiteit	21
P/ZW/3.1 een eenvoudige activiteit voor een individu en groep voorbereiden	21
P/ZW/3.2 een eenvoudige activiteit met een individu en groep uitvoeren en afsluiten	22
P/ZW/3.3 een eenvoudige activiteit met een individu en groep afsluiten	24
4 Profieldeel Mens en zorg	25
P/ZW/4.1 ondersteunen bij de persoonlijke verzorging	25
P/ZW/4.2 ondersteunen bij het bewegen	26
P/ZW/4.3 eenvoudige EHBO technieken toepassen	27
P/ZW/4.4 ondersteunen bij vaak voorkomende ziekteverschijnselen	28
Bijlage: Niveauverschil in soortgelijke opdrachten	30

Voorwoord

In juni 2013 zijn de zes conceptexamenprogramma's vastgesteld voor de profielen:

- Bouwen, Wonen en Interieur (BWI)
- Produceren, Installeren en Energie (PIE)
- Mobiliteit en Transport (M&T)
- Zorg en Welzijn (Z&W)
- Economie en Ondernemen (E&O)
- Horeca, Bakken en Recreatie(HBR)

De conceptexamenprogramma's voor de pilot van 2015 zijn te downloaden op www.vernieuwingvmbo.nl. Deze conceptexamenprogramma's worden beproefd in een pilot waaraan in totaal ongeveer 40 pilotscholen meedoen. De pilotscholen zijn in augustus 2013 in leerjaar 3 gestart met het onderwijs volgens de conceptexamenprogramma's. De leerlingen van de pilotscholen leggen in het examenjaar 2015 een pilot-centraal examen (pilot-CE) af. In het examenprogramma zijn de exameneenheden aangewezen waarover het centraal examen (CE) zich uitstrekt: het CE-deel van het examenprogramma.

Het College voor Examens (CvE) geeft in een syllabus een toelichting op het CE-deel van het examenprogramma. Behalve een beschrijving van de exameneisen voor een centraal examen kan de syllabus verdere informatie over het centraal examen bevatten, bijvoorbeeld over een of meer van de volgende onderwerpen: specificaties van examenstof, begrippenlijsten.

Ten aanzien van de syllabus is nog het volgende op te merken. De functie ervan is een leraar in staat te stellen zich een goed beeld te vormen van wat in het centraal examen wel en niet gevraagd kan worden. Naar zijn aard is een syllabus dus niet een volledig en afgebakende beschrijving van alles wat op een examen zou kunnen voorkomen. Het is mogelijk, al zal dat maar in beperkte mate voorkomen, dat op een centraal examen ook iets aan de orde komt dat niet met zo veel woorden in deze syllabus staat, maar dat naar het algemeen gevoelen in het verlengde daarvan ligt. Een syllabus is zodoende een hulpmiddel voor degenen die anderen of zichzelf op een centraal examen voorbereiden. Een syllabus kan ook behulpzaam zijn voor de producenten van leermiddelen en voor nascholingsinstanties. De syllabus is niet van belang voor het schoolexamen. Daarvoor worden door de SLO handreikingen geproduceerd die niet in deze uitgave zijn opgenomen.

Deze syllabus geldt voor het pilot-CE van 2015.

Voor het examenjaar 2016 wordt een nieuwe syllabus vastgesteld. Het CvE publiceert uitsluitend digitale versies van de syllabi. Dit gebeurt via Examenblad.nl (www.examenblad.nl), de officiële website voor de examens in het voortgezet onderwijs.

Het CvE stelt het aantal en de tijdsduur van de toetsen van het centraal examen vast en de wijze waarop het centraal examen wordt afgenomen. Deze vaststelling wordt gepubliceerd in het rooster voor de centrale examens en in de Septembermededeling.

Voor opmerkingen over syllabi houdt het CvE zich steeds aanbevolen. U kunt die zenden aan info@cve.nl of aan CvE, Postbus 315, 3500 AH Utrecht.

De voorzitter van het College voor Examens,
Drs. H.W. Laan

Kern

Een kandidaat kan gebruik maken van de in de 'kern' genoemde kennis en vaardigheden in een (gesimuleerde) uitvoerende beroepssituatie of een daarop voorbereidende scholing. De kennis en vaardigheden zijn gerangschikt in algemene kennis en vaardigheden en professionele vaardigheden. Kennis en vaardigheden worden samen met de persoonlijke eigenschappen ook wel aangeduid als beroepscompetenties. De kern omvat ook kennis en vaardigheden rond loopbaanoriëntatie en -ontwikkeling.

A. Algemene kennis en vaardigheden

De vaardigheden uit het A-deel kunnen in de centrale examens getoetst worden.

- A1. de Nederlandse taal in opleidings- en beroepssituaties gebruiken;
- A2. informatie op allerlei manieren overzichtelijk en efficiënt verzamelen, ordenen en weergeven;
- A3. voor opleiding en beroep relevante berekeningen uitvoeren;
- A4. plannen en organiseren in een beroeps(opleiding) gerelateerde situatie;
- A5. op systematische en doelgerichte wijze werkzaamheden uitvoeren op basis van een planning met de inzet van vakdeskundigheid en met aandacht voor een zo hoog mogelijke kwaliteit;
- A6. mondeling en schriftelijk rapporteren over uitgevoerde werkzaamheden; onder meer over de planning, voorbereiding, uitvoering proces en de product;
- A7. reflecteren op de eigen werkwijze en op de kwaliteit van het eigen werk;
- A8. samenwerken en overleggen bij het uitvoeren van werkzaamheden;
- A9. werkzaamheden volgens de voorschriften en op een veilige wijze uitvoeren;
- A10. economisch bewust en duurzaam omgaan met materialen en middelen.
- A11. professionele hulpmiddelen gebruiken en hun werking uitleggen;
- A12. hygiënisch werken;
- A13. milieubewust handelen;
- A14. zich aan- en inpassen in een bedrijfscultuur;
- A15. voldoen aan de algemene gedrags- en houdingseisen die gesteld worden aan werknemers in de branche;
- A16. in een (gesimuleerde) beroepssituatie en stage in een bedrijf omgaan met verschillen op basis van culturele gebondenheid en geslacht.

B. Professionele kennis en vaardigheden

Voor het B-deel wordt per profieldeel aangegeven welke vaardigheden in het centrale examens getoetst kunnen worden.

De kern van de vmbo sector Zorg en Welzijn bestaat uit drie te onderscheiden maar niet te scheiden aspecten.

- persoonlijk functioneren
- werken met en voor mensen
- werken in de beroepsomgeving

Met de 'de ander' wordt bedoeld: de cliënt, klant, de gebruiker, zorgvrager, hulpvrager.

Persoonlijk functioneren

- B1. het begrip puberteit omschrijven en de kenmerken benoemen: fysiek, psychisch en sociaal;
- B2. herkent het eigen gedragspatroon in relatie tot de ander [zelfbeeld];
- B3. eigen mogelijkheden en beperkingen weergeven en aangeven hoe en waarin hij zich wil ontwikkelen [zelfontplooiing];
- B4. representatief handelen;

- B5. het begrip levensstijl omschrijven en kenmerken benoemen die horen bij een gezonde en ongezonde levensstijl in relatie tot de beroepspraktijk en gekoppeld aan verschillende leeftijdsfasen.

Werken met en voor de ander

- B6. globaal de kenmerken van verschillende levensfasen herkennen en beschrijven bij fysieke, psychische en sociale aspecten;
- B7. communiceren met de ander;
- B8. een contact aangaan en onderhouden met de ander;
- B9. benoemen en omgaan wanneer interculturaliteit een rol speelt in situaties [diversiteit];
- B10. werken volgens beroepsethiek;
- B11. voedingswaarde en voedingsstoffen inventariseren voor een gezond voedingspatroon en kan deze kennis toepassen bij het bereiden van een eenvoudige maaltijd voor de ander;
- B12. eerste hulp verlenen in relatie tot de beroepspraktijk;
- B13. kent verschillende ontspanningsactiviteiten en kan deze organiseren en de ander hierin begeleiden en activeren;
- B14. de ander fysiek ondersteunen.

Werken in de beroepsomgeving

- B15. heeft zicht op de ontwikkelingen in de werkvelden Gezondheidszorg, Welzijn, Facilitaire Dienstverlening, Sport & Beweging en Uiterlijke Verzorging;
- B16. ontwikkelingen op het gebied van ondernemerschap in de sector herkennen en benoemen [ondernemerschap];
- B17. nieuwe technologische ontwikkelingen in de sector herkennen en benoemen [technologische ontwikkelingen].

C. Loopbaanoriëntatie en -ontwikkeling

De vaardigheden uit deel C worden niet in het centrale examens getoetst.

De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen.

- C1. De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties':

- 1 Wat kan ik het best en hoe weet ik dat? [Kwaliteitenreflectie]
- 2 Waar ga en sta ik voor en waarom dan? [Motievenreflectie]
- 3 Waar ben ik het meest op mijn plek en waarom daar? [Werkexploratie]
- 4 Hoe bereik ik mijn doel en waarom zo? [Loopbaansturing]
- 5 Wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen? [Netwerken]

- C2. De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen doormiddel van een 'loopbaandossier'.

In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten:

- I. de beoogde doelen
- II. de resultaten
- III. de evaluatie en een conclusie

- IV. welke vervolgactiviteiten zijn gepland op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies

Profiel delen

Kenmerkend voor de beroepen in Zorg en Welzijn (Z&W) is het werken met en voor mensen gericht op fysiek, psychisch en sociaal welbevinden waarbij de beroepsbeoefenaar zelf het belangrijkste instrument is.

Deze elementen karakteriseren de werkzaamheden in de sector en zijn verwoord in het kernprogramma. Het kernprogramma is daarmee een wezenlijk onderdeel van elk profieldeel.

In het CE kunnen de volgende eindtermen uit de kern in de Centrale examens worden getoetst.

profiel	algemene kennis en vaardigheden (a)	professionele kennis en vaardigheden (b)
Mens en gezondheid	~~2, 3, 4, 5, 9, 11, 12~~ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13	5, 9, 11 6,
omgeving	~~1, 2, 4, 5, 6, 9, 11, 13~~ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13	4, 6, ~~7, 8~~ , 17 5, 9
activiteit	~~2, 4~~ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13	6, ~~7~~ , 13 5, 9, 14
zorg	~~2, 4~~ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13	~~7, 10~~ , 12, 14 5, 6, 9
Eindtermen uit de kern die gekoppeld zijn aan het profiel	1,2,3,4,5,6,9,10,11,12,13	4,5,6, ~~7,8,9,10~~ ,11,12,13,14,17
Dit zijn eindtermen uit de kern die aansluiten bij C: Loopbaanoriëntatie en -ontwikkeling	7,8,10,14,15,16	1,2,3, ~~7,8,10~~ ,15,16

NB: C1 en C2 komen niet in de opsomming voor.

Reden: Loopbaanoriëntatie en -ontwikkeling wordt niet in het CE getoetst.

1 Profieldeel Mens en gezondheid

Taak:

Ondersteunen bij activiteiten op het gebied van gezondheid.

Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.

De volgende algemene kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze taak van toepassing: A2, A3, A4, A5, A9, A11, A12

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze taak van toepassing: B5, B9, B11

P/ZW/1.1 een verantwoord voedingspakket samenstellen de kolom GL weggehaald

De kandidaat kan	BB	KB
1. informatie zoeken en geven over gezonde voeding	x	x
2. informatie zoeken en geven over voedingsgewoonten		x
3. voedingsgewoonten herkennen	x	
4. een verantwoorde maaltijd samenstellen	x	x

Uitwerking P/ZW/1.1

P/ZW/1.1.1 informatie zoeken en geven over gezonde voeding

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. een voedingswijzer hanteren	x	x
2. informatie van etiketten benoemen en uitleggen informatie van etiketten uitleggen en toepassen	x	x
Trefwoorden o.a.: voedingsstoffen, energiewaarde; calorieën en kilojoules, keurmerken en logo's		
3. uitleggen hoe je met behulp van een voedingswijzer een verantwoorde maaltijd kan samenstellen	x	x
4. ~~kennis hebben van~~ informatie geven over verschillende diëten, allergieën en intoleranties Trefwoorden o.a.: natrium- en energiebeperkt, energieverrijkt, gluten- en lactosevrij	x	x
5. ~~informatie geven over verschillende diëten,~~ verschil aangeven tussen allergie en intolerantie		x
6. organisaties noemen die informatie verschaffen rondom voeding ~~organisaties herkennen die informatie verschaffen rondom voeding~~ Trefwoorden o.a.: voedingscentrum en voorlichtingsbureaus (productschappen van groente, vlees, fruit enz.)	x	x

P/ZW/1.1.2 informatie zoeken en geven over voedingsgewoonten

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. informatie geven over voedingsgewoonten		x
2. uitleg geven over eetstoornissen		x
Trefwoorden o.a.: voedingsgewoonten: o.a. vegetarisme, veganisme, macrobiotiek en eetstoornissen: o.a. anorexia, boulimia, obesitas		

P/ZW/1.1.3 voedingsgewoonten herkennen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. ~~herkennen van~~ voedingsgewoonten herkennen	x	
2. ~~herkennen van~~ eetstoornissen herkennen	x	
Trefwoorden o.a.: voedingsgewoonten: o.a. vegetarisme, veganisme, macrobiotiek en eetstoornissen: o.a. anorexia, boulimia, obesitas		

P/ZW/1.1.4 een verantwoorde maaltijd samenstellen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. met behulp van een voedingswijzer een verantwoorde maaltijd samenstellen	x	x
2. gezonde voeding voor verschillende doelgroepen kiezen	x	x
Trefwoorden o.a.: ouderen, kinderen, baby's, sporters		
3. het nut van duurzame voeding aangeven	x	x
Trefwoorden o.a.: seizoensgroente,		
4. een verantwoorde maaltijd samenstellen voor mensen met diverse voedingsgewoontes	x	x
Trefwoorden o.a.: vleesvervangers, convenience food		

P/ZW/1.2 een maaltijd bereiden en opdienen

De kandidaat kan	BB	KB
1. recepten lezen en omrekenen naar aantal personen	x	x
2. werkvolgorde en planning maken voor de uit te voeren werkzaamheden	x	x
3. tijdens werkzaamheden rekening houden met hygiëne en besmetting	x	x
4. basisvaardigheden toepassen die noodzakelijk zijn voor de bereiding van een maaltijd	x	x
5. materiaal en apparatuur hanteren bij de bereiding van gerechten in de privéhuishouding	x	x
6. gerechten presenteren	x	x
7. schoonmaken en opruimen van de gebruikte materialen	x	x

Uitwerking P/ZW/1.2

P/ZW/1.2.1 recepten lezen en omrekenen naar aantal personen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. een stapsgewijs geschreven recept lezen, ~~en~~ begrijpen en volgen	x	
2. een recept lezen, ~~en~~ begrijpen en volgen		x
3. rekenen met inhoudsmaten, gewichten en verhoudingen	x	x

P/ZW/1.2.2 werkvolgorde en planning maken voor de uit te voeren werkzaamheden

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. een stappenplan maken en volgen voor het bereiden van een maaltijd	x	
2. een stappenplan en tijdschema maken en volgen voor het bereiden van een maaltijd		x

P/ZW/1.2.3 tijdens werkzaamheden rekening houden met hygiëne en besmetting

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. regels, voorschriften en procedures rond hygiëne toepassen om mogelijke besmettingsrisico's te beperken Trefwoorden o.a.: first in first out, tht, tgt, conserveren, bewaarvoorschriften, HACCP-voorschriften	x	x
2. bedorven voedsel herkennen	x	x
3. omschrijven en toepassen hoe het bederf van voedingsmiddelen tegengegaan of voorkomen kan worden Trefwoorden o.a.: kruisbesmetting, persoonlijke hygiëne,	x	x

P/ZW/1.2.4 basisvaardigheden toepassen die noodzakelijk zijn voor de bereiding van een maaltijd

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. voedingsmiddelen beoordelen, herkennen en voorbereiden bij de bereiding van gerechten en maaltijden Trefwoorden o.a.: vers - en geconserveerd voedsel, grondstoffen, ingrediënten	x	x
2. bewerkings bereiding stechnieken toepassen en de juiste materialen kiezen Trefwoorden o.a.: snijden, wassen, koken, bakken, braden	x	x

P/ZW/1.2.5 materiaal en apparatuur hanteren bij de bereiding van gerechten in de privéhuishouding

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. voor de werkzaamheden geschikte keuken apparatuur- en gereedschap kiezen en gebruiken Trefwoorden o.a.: gebruiksaanwijzing lezen, veiligheid	x	x

P/ZW/1.2.6 gerechten presenteren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. gerechten garneren en serveren	x	x
2. tafel dekken	x	x
Trefwoorden o.a.: eenvoudige etiquetteleer, sfeer creëren , verzorgd presenteren		

P/ZW/1.2.7 schoonmaken en opruimen van de gebruikte materialen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. de afwas doen	x	x
2. materialen, apparatuur en werkplek na gebruik schoonmaken	x	x
Trefwoorden o.a.: milieubewust, disposables , hygiëne		

P/ZW/1.3 informatie geven over een gezonde leefstijl

De kandidaat kan	BB	KB
1. uitleggen welke aspecten van invloed zijn op gezondheid met name fysiek, psychisch en sociaal	x	x
2. relatie leggen tussen leefstijl, voedingspatroon, hygiëne en gezondheid	x	
3. voorlichting geven over de invloed van leefstijl, voedingspatroon en hygiëne op gezondheid		x
4. informatie geven over genotmiddelen	x	x
5. de invloed van media op leefstijl beschrijven en herkennen	x	x

Uitwerking P/ZW/1.3

P/ZW/1.3.1 uitleggen welke aspecten van invloed zijn op gezondheid met name fysiek, psychisch en sociaal

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. factoren benoemen die fysieke, psychische en sociale gezondheid bevorderende of en— ~~belemmerende factoren herkennen voor wat betreft fysieke gezondheid~~ ~~gezondheids-bevorderende en—belemmerende factoren noemen voor wat betreft fysieke~~ ~~gezondheid~~ Trefwoorden o.a.: media, cultuur, erfelijkheid, (sociale) omgeving en sociale druk, bewegen en welbevinden	x	x
2. de wederzijdse beïnvloeding van gezondheid en welvaart begrijpen en toelichten de wederzijdse beïnvloeding van gezondheid en welvaart begrijpen en uitleggen Trefwoorden o.a.: inspanning en ontspanning, stress, welvaart, welzijn,	x	x
~~3.—omgevingsfactoren herkennen en hun invloed op gezondheid vanuit sociaal-psychische welbevinden~~ ~~omgevingsfactoren benoemen en hun invloed op gezondheid vanuit sociaal-psychische welbevinden~~	x	x

P/ZW/1.3.2 relatie leggen tussen leefstijl, voedingspatroon, hygiëne en gezondheid

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. kenmerken van een verantwoord voedingsgedrag noemen rekening houdend met leeftijd, leefstijl, gezondheid Trefwoorden o.a.: light producten, energie dranken, biologische producten, voedingssupplementen	x	
2. het begrip welvaartsziekten ~~uitleggen~~ toelichten Trefwoorden o.a.: diabetes type2, hart en vaatziekten, obesitas	x	
3. uitleggen hoe je door slechte hygiëne de gezondheid kan schaden	x	
4. uitleggen welke invloed leefstijl heeft op gezondheid Trefwoorden o.a.: bewegen, soa, bmi, voedingsgewoonte	x	

P/ZW/1.3.3 voorlichting geven over de invloed van leefstijl, voedingspatroon en hygiëne op gezondheid

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. kenmerken van een verantwoord voedingsgedrag noemen rekening houdend met leeftijd, leefstijl en gezondheid		x
2. de invloed van voedingsgedrag op gezondheid omschrijven Trefwoorden o.a.: light producten, energie dranken, eetstoornissen, diabetes, welvaartsziekten		x
3. uitleggen dat energieverbruik afhangt van diverse factoren zoals leeftijd, activiteit en omgevingstemperatuur		x
4. het belang van bewegen voor de gezondheid uitleggen		x
5. voorbeelden van seksueel overdraagbare aandoeningen noemen en de invloed van leefstijl en hygiëne uitleggen		x

P/ZW/1.3.4 informatie geven over genotmiddelen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. gevolgen van het gebruik van genotmiddelen beschrijven	x	x
2. invloed van genotmiddelen op het dagelijks leven noemen	x	x
3. benoemen wat de kenmerken van verslaving zijn uitleggen wat de kenmerken van verslaving zijn	x	x
Trefwoorden o.a.: soft- en hard drugs, wetgeving, fysiek, psychisch en sociaal, alcohol		

P/ZW/1.3.5 de invloed van media op leefstijl beschrijven en herkennen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. benoemen dat verschillende media gebruikt wordt worden om doelgroepen te bereiken	x	x
2. voor- en nadelen van verschillende soorten media benoemen	x	x
3. de invloed van reclame en sociale media herkennen	x	x

2 Profieldeel Mens en omgeving

Taak:

representatief optreden en helpen een verzorgde, schone en veilige leef- en werkomgeving creëren

Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.

~~De volgende algemene kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze taak van toepassing: A1, A2, A4, A5, A6, A9, A11, A13.~~

~~De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze taak van toepassing: B4, B6, B7, B8, B17.~~

P/ZW/2.1 kan schoonmaken en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren

De kandidaat kan	BB	KB
1. werkvolgorde en planning maken voor de uit te voeren werkzaamheden		x
2. onderhoudsvoorschriften lezen en interpreteren	x	x
3. schoonmaakmiddelen en -apparatuur kiezen en gebruiken	x	x
4. werkzaamheden uitvoeren volgens plan	x	x
5. schoonmaken en opruimen van de gebruikte materialen	x	x

Uitwerking P/ZW/2.1

P/ZW/2.1.1 werkvolgorde en planning maken voor de uit te voeren werkzaamheden

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. verschillende onderhouds- en schoonmaakwerkzaamheden plannen in een logische volgorde zetten Trefwoorden o.a.: onderhoudsvoorschriften, schoonmaakregels		x

P/ZW/2.1.2 Onderhoudsvoorschriften lezen en interpreteren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. onderhoudsetiketten lezen en in eigen woorden het onderhoudsvoorschrift uitleggen	x	x
2. pictogrammen en symbolen herkennen en toepassen Trefwoorden o.a.: niet mengen, giftig, bijtend, schadelijk, irriterend, licht ontvlambaar, oxiderend, milieugevaarlijk, veiligheid	x	x

P/ZW/2.1.3 schoonmaakmiddelen en -apparatuur kiezen en gebruiken

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. de passende juiste wijze van schoonmaakmethode kiezen	x	x
2. een schoonmaakmiddel kiezen dat geschikt is voor ontkalken, ontvetten of desinfecteren Trefwoorden o.a.: dosering, milieubewust, pictogram	x	x
3. het materiaal van vloeren, muren en meubels herkennen en daarbij passende schoonmaakmiddel, materialen en apparatuur kiezen en gebruiken Trefwoorden o.a.: dosering, milieubewust	x	x

P/ZW/2.1.4 werkzaamheden uitvoeren volgens plan

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. volgens de schoonmaakregels de werkzaamheden uitvoeren Trefwoorden o.a.: schoonmaakfrequentie, schoonmaakplan, ergonomie, milieubewust, veiligheid, routing	x	x
2. werkzaamheden met de juiste passende schoonmaakmiddelen, -materialen en apparatuur uitvoeren Trefwoorden o.a.: schoonmaakfrequentie, schoonmaakplan, ergonomie, milieubewust, veiligheid, routing, schoonmaakregels	x	x

P/ZW/2.1.5 schoonmaken en opruimen van de gebruikte materialen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. schoonmaken en opruimen van de gebruikte materialen, middelen en apparatuur. Trefwoorden o.a.: voorraadbeheer, hygiëne	x	x

P/ZW/2.2 textiel verzorgen

De kandidaat kan	BB	KB
1. etiketten lezen en interpreteren	x	x
2. was sorteren	x	x
3. wasbehandeling uitvoeren	x	x
4. strijken, vouwen en opbergen van de was	x	x

Uitwerking P/ZW/2.2

P/ZW/2.2.1 etiketten lezen en interpreteren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. samenstellingsetiketten en behandelsetiketten lezen en toepassen Trefwoorden o.a.: wassymbool en pictogram	x	x
2. samenstellingsetiketten en behandelsetiketten uitleggen Trefwoorden o.a.: wassymbool en pictogram		x
~~3. wassymbolen en pictogrammen herkennen~~	~~x~~	~~x~~

P/ZW/2.2.2 was sorteren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. wasgoed sorteren op wasbehandeling Trefwoorden o.a.: bonte was, witte was, fijnwas, handwas	x	x

P/ZW/2.2.3 wasbehandeling uitvoeren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. apparatuur voor wasbehandeling bedienen	x	x
2. producten voor wasbehandeling kiezen, doseren en gebruiken	x	x
3. een handwas doen	x	x
4. wasgoed laten drogen	x	x
Trefwoorden o.a.: milieu- en energiebewust, waterhardheid		

P/ZW/2.2.4 strijken, vouwen en opbergen van de was

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. strijkapparatuur kennen en gebruiken	x	x
2. de was verwerken, controleren en opbergen	x	x
3. kleine herstelwerkzaamheden Trefwoorden o.a.: knoopje aanzetten	x	x

P/ZW/2.3 baliewerkzaamheden verrichten

De kandidaat kan	BB	KB
1. zich representatief opstellen	x	x
2. de ander ontvangen en begroeten	x	x
3. een informatief en zakelijk gesprek voeren	x	x
4. taalgebruik afstemmen op de ander met name woordkeuze, wijze van spreken en stemgebruik.	x	x
5. een telefoonnotitie: boodschap aannemen en doorgeven	x	x
6. een telefonische afspraak maken	x	x
7. schriftelijk rapporteren	x	x
8. afscheid nemen	x	x

Uitwerking P/ZW/2.3

P/ZW/2.3.1 zich representatief opstellen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. het belang van een goed verzorgd uiterlijk en een goede lichaamshygiëne in dienstverlenende beroepen uitleggen en dit in de praktijk toepassen	x	x

P/ZW/2.3.2 de ander ontvangen en begroeten

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. op correcte wijze personen te woord staan	x	x
2. initiatief nemen tot het leggen van contact Trefwoorden o.a.: reden van het bezoek achterhalen	x	x

P/ZW/2.3.3 een informatief en zakelijk gesprek voeren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. basisvaardigheden gesprekstechnieken toepassen Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non verbaal gedrag	x	x
2. —eenvoudige informatie samenvatten aan het einde van een gesprek. informatie samenvatten aan het einde van een (telefoon)gesprek	x	x

P/ZW/2.3.4 taalgebruik afstemmen op de ander met name woordkeuze, wijze van spreken en stemgebruik

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. basisvaardigheden gesprekstechnieken toepassen Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non verbaal gedrag	x	x
2. rekening houden met de doelgroep qua taalgebruik	x	x

P/ZW/2.3.5 een telefoonnotitie; boodschap aannemen en doorgeven

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. de relevante en doeltreffende informatie vermelden op de notitie en doorgeven	x	x

P/ZW/2.3.6 een telefonische afspraak maken

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. gesprekstechnieken hanteren Trefwoorden o.a.: samenvatten, doorvragen, notitie maken	x	x

P/ZW/2.3.7 schriftelijk rapporteren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. verschillende vormen van zakelijk rapporteren toepassen zoals e-mail, brief en formulier Trefwoorden o.a.: e-mail, brief en formulier	x	x
2. het verschil tussen objectieve en subjectieve informatie aangeven	x	x

P/ZW/2.3.8 afscheid nemen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. op gepaste wijze afscheid nemen	x	x
2. correcte omgangsvormen hanteren	x	x
Trefwoorden o.a.: verbaal en non verbaal gedrag		

P/ZW/2.4 informatie geven over aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom het gebouw die toegankelijkheid en veiligheid bevorderen

De kandidaat kan	BB	KB
1. informatie geven over veelvoorkomende aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom gebouw zoals kinderhekje, rubberen tegels, handgrepen, verhoogd toilet	x	x
2. de voor- en nadelen benoemen van domotica	x	x

Uitwerking P/ZW/2.4

P/ZW/2.4.1 informatie geven over veelvoorkomende aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom gebouw zoals kinderhekje, rubberen tegels, handgrepen, verhoogd toilet

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. informatie geven over de hulpmiddelen en aanpassingen die in het gebouw aanwezig zijn gerelateerd aan de zorgvrager en doelgroep Trefwoorden o.a.: Arbo, ergonomie, veiligheid	x	x

P/ZW/2.4.2 de voor- en nadelen noemen van domotica

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. het begrip domotica uitleggen	x	x
2. voorbeelden noemen van technologische ontwikkelingen in de gezondheidszorg die gebruikt worden	x	x
3. de gevolgen van technologische ontwikkelingen in de gezondheidszorg aangeven		x
Trefwoorden o.a.: elektronische dossiers, zorgrobotica, e-health: zorg op afstand via ICT		

P/ZW/2.5 voorstellen doen voor het aankleden en inrichten van een fysieke ruimte waarbij het welbevinden van de ander voorop staat

De kandidaat kan	BB	KB
1. wensen van de ander(en) inventariseren	x	x
2. een schets maken voor de aankleding en de inrichting van een ruimte	x	x

Uitwerking P/ZW/2.5

P/ZW/2.5.1 wensen van de ander(en) inventariseren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. basisvaardigheden communicatietechnieken beheersen Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non verbaal gedrag	x	x
2. inventariseren voor welke doelgroep en functie de ruimte wordt gebruikt. Trefwoorden o.a.: kinderopvang, ziekenkamer, recreatie ruimte vragen hoe de gebruiker de ruimte ingericht wil hebben uitzoeken hoe de gebruiker de ruimte ingericht wil hebben of wat verwacht wordt van de inrichting	x	x

P/ZW/2.5.2 een schets maken voor de aankleding en de inrichting van een ruimte

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. een logische indeling inrichting maken van de ruimte. aan de hand van gegeven veiligheidsinstructie een logische indeling maken van de ruimte en daarbij rekening houden met veiligheid Trefwoorden o.a.: veiligheid, , plattegrond lezen, looplijnen, invloed van kleuren, planten	x	x
2. aangeven hoe de ruimte passend aangekleed kan worden voor de doelgroep Trefwoorden o.a.: decoratie en materialen gebruik	x	x

3 Profiel Mens en activiteit

Taak:

activiteiten organiseren en begeleiden met als doel de ander te activeren.

Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.

De volgende algemene kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze taak van toepassing: A2, A4.

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze taak van toepassing: B6, B7, B13.

P/ZW/3.1 een eenvoudige activiteit voor een individu en groep voorbereiden

De kandidaat kan	BB	KB	GL
1. wensen en behoeften achterhalen	x	x	x
2. activiteiten kiezen die passen bij het doel en de doelgroep	x	x	x
3. informatie zoeken en geven over (re)creatieve activiteiten	x	x	x
4. de logistiek voorbereiden met name materialen, begeleiders en hulpmiddelen, vervoer en reserveringen		x	x
5. een tijdsplanning maken		x	x

Uitwerking P/ZW/3.1

P/ZW/3.1.1 wensen en behoeften achterhalen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. de mogelijkheden, beperkingen, interesse en belevingswereld van diverse doelgroepen herkennen Trefwoorden o.a.: leeftijdsgroepen*, beperkingen zoals visueel, auditief, fysiek	x	x	x
2. basisvaardigheden communicatietechniek beheersen Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non verbaal gedrag	x	x	x

P/ZW/3.1.2 activiteiten kiezen die passen bij het doel en de doelgroep

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. activiteit kiezen die aansluit bij de belevingswereld en de mogelijkheden van de doelgroep Trefwoorden o.a.: spel- en bewegingsvormen, creatieve activiteiten, eenvoudige kookactiviteiten	x	x	x

*Leeftijdsgroepen:

0 – 2 jaar Baby en dreumes

2 – 4 jaar Peuter

4 – 6 jaar Kleuter

6 – 12 jaar	Schoolkind
12 – 18 jaar	Tiener
18 – 60 jaar	Volwassene
60 en ouder	Oudere

P/ZW/3.1.3 informatie zoeken en geven over (re)creatieve activiteiten

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. met instructie informatie opzoeken en geven over (re)creatieve activiteiten gericht op de doelgroep	x		
informatie opzoeken en geven over (re)creatieve activiteiten gericht op de doelgroep		x	x
Trefwoorden o.a.: zoeken op internet			
~~sociale kaart~~			

P/ZW/3.1.4 de logistiek voorbereiden met name materialen, begeleiders en hulpmiddelen, vervoer en reserveringen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. de logistiek voorbereiden met name materialen, begeleiders en hulpmiddelen, vervoer en reserveringen		x	x
Trefwoorden o.a.: draaiboek voor een activiteit			

P/ZW/3.1.5 een tijdsplanning maken

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. een tijdsplanning maken		x	x

P/ZW/3.2 een eenvoudige activiteit met een individu en groep uitvoeren en afsluiten

De kandidaat kan	BB	KB	GL
1. motiveren tot deelname aan een activiteit	x	x	x
2. stimuleren tot zelf doen of meedoen	x	x	x
3. op gestructureerde en consequente wijze iets voordoen en uitleggen	x	x	x
4. aanwijzingen geven	x	x	x

Uitwerking P/ZW/3.2

P/ZW/3.2.1 motiveren tot deelname aan een activiteit

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. deelnemers enthousiasmeren	x	x	x

Trefwoorden o.a.: mensen uitnodigen			
2. begrip tonen voor gevoelens en wensen van de deelnemer	x	x	x
Trefwoorden o.a.: empathie			

P/ZW/3.2.2 stimuleren tot zelf doen of meedoen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. deelnemers geruststellen en aanmoedigen	x	x	x
2. de lichamelijke, geestelijke en sociale ontwikkeling van verschillende doelgroepen herkennen	x	x	x
Trefwoorden o.a.: leeftijdsgroepen*			

P/ZW/3.2.3 op gestructureerde en consequente wijze iets voordoen en uitleggen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. volgens een gegeven stappenplan werken	x		
2. volgens zelf uitgewerkt stappenplan protocollen werken aan een activiteit		x	x
3. instructie en taalgebruik aanpassen aan doelgroep	x	x	x
Trefwoorden o.a.: spel- en bewegingsvormen, creatieve activiteiten, eenvoudige kookactiviteiten			

P/ZW/3.2.4 aanwijzingen geven

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. toezien of een handeling op de juiste wijze wordt (na)gedaan en daarop feedback geven	x	x	x
Trefwoorden o.a.: observeren van individu en groep			

P/ZW/3.3 een eenvoudige activiteit met een individu en groep afsluiten

De kandidaat kan	BB	KB	GL
1. activiteit afronden	x	x	x
2. materialen en hulpmiddelen laten opruimen	x	x	x
3. evalueren van een activiteit met deelnemers en medewerkers	x	x	x

Uitwerking P/ZW/3.3

P/ZW/3.3.1 activiteit afronden

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. de deelnemers attent maken op de afsluiting van de activiteit	x	x	x

P/ZW/3.3.2 materialen en hulpmiddelen laten opruimen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. zorgvuldig en op een organisatorische manier materialen (laten) opruimen en deelnemers bij het opruimen betrekken	x	x	x

P/ZW/3.3.3 evalueren van een activiteit met deelnemers en medewerkers

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. nabespreken en beoordelen van een ~~eenvoudige~~ -activiteit en de eigen rol hierin	x		
~~nabespreken en beoordelen van~~ een activiteit evalueren en daarop reflecteren		x	x
Trefwoorden o.a.: subjectief en objectief, zakelijk rapporteren, feed back			

4 Profieldeel Mens en zorg

Taak:
ondersteunen bij het zorg verlenen aan de ander.

Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.

De volgende algemene kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze taak van toepassing: A2, A4.

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze taak van toepassing: B7, B10, B12, B14.

P/ZW/4.1 ondersteunen bij de persoonlijke verzorging

De kandidaat kan	BB	KB	GL
1. de hulpbehoefte achterhalen		x	x
2. begrip tonen voor gevoelens en wensen van de ander	x	x	x
3. verzorgende activiteiten uitvoeren zoals eten en drinken aangeven, aan- en uitkleden, voor schone handen en gezicht zorgen en daarbij rekening houden met de privacy van de ander	x	x	x
4. stimuleren tot zelfredzaamheid	x	x	x

Uitwerking P/ZW/4.1

P/ZW/4.1.1 de hulpbehoefte achterhalen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. bij de persoonlijke verzorging vragen inventariseren wat de zorgvrager zelf kan en wat er aan hulpmiddelen gebruikt wordt Trefwoorden o.a.: zorgdossier		x	x
2. basisvaardigheden communicatietechnieken toepassen Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non verbaal gedrag		x	x

P/ZW/4.1.2 begrip tonen voor gevoelens en wensen van de ander

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. inspelen op de wensen en behoefte van de zorgvrager Trefwoorden o.a.: empathie, privacy, respect, met eigen emoties en die van anderen omgaan	x	x	x
2. met eigen emoties en die van anderen omgaan	x	x	x
3. basisvaardigheden communicatietechnieken toepassen Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non verbaal gedrag	x	x	x

P/ZW/4.1.3 verzorgende activiteiten uitvoeren zoals eten en drinken aangeven, aan- en uitkleden, voor schone handen en gezicht zorgen en daarbij rekening houden met de privacy van de ander

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. helpen bij het wassen van handen en gezicht, ~~aangeven van~~ eten en drinken, aan- en uitkleden ~~en zorgen voor schone handen en gezicht~~	x	x	x
2. helpen bij goede mondverzorging Trefwoorden o.a.: kennis van mondverzorging, melkgebit, blijvend gebit, kunstgebit	x	x	x

P/ZW/4.1.4 stimuleren tot zelfredzaamheid

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. het belang ~~en de betekenis~~ van zelfzorg en zelfredzaamheid van de zorgvrager ~~en ADL~~ uitleggen	x	x	x
2. ~~het belang, de betekenis en de bedoeling van zelfzorg en zelfredzaamheid van de zorgvrager en~~ informatie geven over ADL hulpmiddelen ADL toepassingsmogelijkheden uitleggen Trefwoorden o.a.: domotica, robotica	x x	x x	x x
~~technologie, ADL hulpmiddelen, eigen regie~~			

P/ZW/4.2 ondersteunen bij het bewegen

De kandidaat kan	BB	KB	GL
1. de hulpbehoefte achterhalen		x	x
2. begrip tonen voor gevoelens en wensen van de zorgvrager	x	x	x
3. ondersteunen bij til- en verplaatsingstechnieken zoals in en uit de stoel, rollator en buggy gebruik	x	x	x

Uitwerking P/ZW/4.2

P/ZW/4.2.1 de hulpbehoefte achterhalen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. achterhalen wat de zorgvrager zelf kan met betrekking tot persoonlijke mobiliteit en welke hulpmiddelen hierbij nodig zijn Trefwoorden o.a.: zorgdossier		x	x
2. basisvaardigheden communicatietechnieken toepassen Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non verbaal gedrag		x	x

P/ZW/4.2.2 begrip tonen voor gevoelens en wensen van de zorgvrager

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. met eigen emoties en die van anderen omgaan	x	x	x
2. basisvaardigheden communicatietechnieken toepassen Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non verbaal gedrag	x	x	x

P/ZW/4.2.3 ondersteunen bij til- en verplaatsingstechnieken zoals in en uit de stoel, rollator en buggy gebruik

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. ondersteunen bij til- en verplaatsingstechnieken Trefwoorden o.a.: stoel, bed, rollator, buggy, rolstoel, ergonomie	x	x	x
2. basisvaardigheden communicatietechnieken toepassen Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non verbaal gedrag	x	x	x

P/ZW/4.3 eenvoudige EHBO technieken toepassen

De kandidaat kan	BB	KB	GL
1. inschatting maken van de ernst van de verwonding en het eigen handelen daar op aanpassen met name zelf handelen of hulp zoeken	x	x	x
2. verzorgen van lichte verwondingen zoals snijwond en schaafwond	x	x	x
3. handelen bij lichte verbranding, verslikken en stikken, bloedneus en insectenbeet	x	x	x

Uitwerking P/ZW/4.3

P/ZW/4.3.1 inschatting maken van de ernst van de verwonding en het eigen handelen daar op aanpassen met name zelf handelen of hulp zoeken

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. basisregels EHBO kennen en toepassen	x	x	x

P/ZW/4.3.2 verzorgen van lichte verwondingen zoals snijwond en schaafwond

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
o.a. ~~schaafwond, snijwond, kneuzing, vuiltje in het oog, flauw vallen, splinter verzorgen~~ 1. veel voorkomende letsels herkennen en daarbij handelen Trefwoorden o.a.: ~~schaafwond, snijwond, kneuzing, vuiltje in het oog, flauw vallen, splinter~~	x	x	x
2. eenvoudige verbandtechnieken toepassen met de inhoud van de verbanddoos Trefwoorden o.a.: verbandmiddelen: ~~snelverband, rekverband, mitella, vingerverband, (wond)drukverband~~ ; desinfectiemiddelen, koelmiddelen	x	x	x

P/ZW/4.3.3 handelen bij lichte verbranding, verslikken en stikken, bloedneus en insectenbeet

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. lichte verbranding, ~~verslikken en stikken~~ , bloedneus en insectenbeet herkennen en ~~daarbij~~ handelen Trefwoorden o.a.: ~~allergie, 1^e en 2^e graads verbranding,~~	x	x	x
2. ~~bij verslikken en stikken de handelingen toepassen~~ Trefwoorden o.a.: ~~handgreep van Heimlich~~	x	x	x

P/ZW/4.4 ondersteunen bij vaak voorkomende ziekteverschijnselen

De kandidaat kan	BB	KB	GL
1. inschatting van de ernst van de ziekte en het eigen handelen daar op aanpassen	x	x	x
2. toezien op medicijnen en hulpmiddelen	x	x	x
3. handelingen uitvoeren volgens voorschrift arts en recept	x	x	x

Uitwerking P/ZW/4.4

P/ZW/4.4.1 inschatting van de ernst van de ziekte en het eigen handelen daar op aanpassen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. kernbegrippen rond (het ontstaan van) ziekten omschrijven ~~Kennis hebben van de meest voorkomende ziekten~~ Trefwoorden o.a.: ~~diagnose, besmetting, infectie, symptomen, incubatie, immuniteit, ziektekiemen, medicatie~~	x	x	x
2. ~~Op basis van die kennis handelen~~ de verschijnselen van een aantal ziekten benoemen en weten in grote lijnen waaruit de behandeling bestaat Trefwoorden o.a.: ~~kinderziekten, griep, voedselvergiftiging, kanker, cara, copd, astma, dementie, welvaartsziekten zoals hart en vaatziekten, obesitas,~~		x	x

P/ZW/4.4.2 toezien op medicijnen en hulpmiddelen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. ~~toezien op een correct gebruik van medicijnen~~ benoemen waarvoor vrij verkrijgbare medicijnen worden gebruikt Trefwoorden o.a.: pijnstillers, medicijnen bij verkoudheid en griep, diarree, oorpijn, hoofdpijn toedieningsvormen.	x	x	x
2. benoemen waarvoor vitamines en mineralen in het algemeen worden gebruikt Trefwoorden o.a.: zorgdossier		x	x
3. ~~toezien op een correct gebruik van hulpmiddelen~~ benoemen waarvoor hulpmiddelen worden gebruikt Trefwoorden o.a.: hulpmiddelen vanuit de thuiszorgwinkel	x	x	x

P/ZW/4.4.3 handelingen uitvoeren volgens voorschrift arts of recept

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. het etiket lezen van het (voorgeschreven) geneesmiddel ~~handelingen correct toepassen volgens voorschrift arts of recept~~ Trefwoorden o.a.: antibiotica	x	x	x
2. de bijsluiter kunnen lezen	x	x	x
Trefwoorden o.a.: houdbaarheid van medicijnen, bewaren, toedieningsvormen, medicijnverstrekking, zorgdossier			

Bijlage: Niveauverschil in soortgelijke opdrachten

Er kan op verschillende manieren niveauverschil worden aangebracht tussen de opdrachten voor de verschillende leerwegen. Hieronder worden twee van deze manieren besproken.

1. Verschil in handelingswerkwoord

In deze syllabus is, daar waar het mogelijk was, onderscheid gemaakt tussen de leerwegen. Enerzijds is dat gedaan op inhoudelijk vlak (wat moet een kandidaat weten) anderzijds op het niveau van beheersing (wat moet een kandidaat met deze kennis kunnen). Dit laatste is bijvoorbeeld zichtbaar in het onderscheid tussen de handelingswerkwoorden 'toelichten' en 'uitleggen'. Hoewel deze werkwoorden in elkaars verlengde liggen, is het accent verschillend.

Onder toelichten wordt verstaan: gegeven informatie verder verduidelijken.

Onder uitleggen wordt verstaan: een concept naar eigen inzicht verduidelijken.

Een voorbeeld:

Toelichten: Preventieve maatregelen kunnen voorkomen dat iemand ziek wordt. Waarom is handen wassen een preventieve maatregel?

Uitleggen: Noem één preventieve maatregel tegen ziekte en leg uit waarom deze maatregel preventief is.

2. Verschil in de opdrachtuitwerking

Bij veel beroepscompetenties zijn in de syllabus géén niveauverschillen aangebracht omdat deze competenties voor alle leerweg van belang zijn. Het niveauverschil bij deze competenties zal in de complexiteit van de opdrachten worden gemaakt, net als voorgaande jaren het geval was. De complexiteit van een opdracht wordt onder andere bepaald door de mate van inhoudelijke diepgang, (voor)structurering van de opdracht, het aantal factoren waarmee een kandidaat rekening moet houden, et cetera. In deze bijlage is een aantal voorbeelden opgenomen van examenopdrachten uit voorgaande jaren, waarin dit onderscheid te herleiden is.

Voorbeeld waarin duidelijk het verschil in opdrachtuitwerking wordt weergegeven:

De planningsopdrachten (uit 2013) voor BB, KB en GL verschillen bijvoorbeeld in het aantal informatie elementen waarmee ze rekening moeten houden: het aantal onderdelen waar stagiaires ingedeeld kunnen worden, het aantal stagiaires/bewoners, de leeftijd van de stagiaires.

Vaak zal de mate waarin een opdracht is gestructureerd invloed hebben op de complexiteit. Enerzijds, helpt een goede structuur de kandidaat de opdracht te volbrengen. Anderzijds kan het voor structureren van informatie ook juist een extra complexiteit met zich meebrengen.

In deze planningsopdracht wordt dat duidelijk in bijvoorbeeld: zonder restricties van reeds ingevulde afspraken kunnen kandidaten de planning vrijer invullen. Doordat sommige afspraken bij stands al ingevuld zijn (GL) of doordat op sommige tijden leerlingen niet ingezet mogen worden (BB/KB), moeten kandidaten met meerdere restricties rekeninghouden. Per leerweg kan onderscheid worden gemaakt in de aard en het aantal restricties.

Ook andere zaken kunnen de moeilijkheidsgraad van een opdracht bepalen, zoals de invulling van het correctievoorschrift. Zo kunnen de GL leerlingen voor onderdeel 6a bij de planningsopdracht geen score van 1 punt halen. Hierdoor wordt een beter onderscheid gemaakt tussen de goede en gemiddelde leerling.

BB: opgavenboekje – 2013

Voor deze opdracht heb je bijlage 2 en uitwerkbijlage 1 nodig.

- 3p 4 Leerlingen van het vierde leerjaar zorg en welzijn-breed mogen stage lopen op de beurs. De stagecoördinator van school krijgt van de organisatie van de beurs de onderstaande brief.

Geachte mevrouw de Wit,

Wij vinden het fijn dat uw school bereid is om leerlingen kennis te laten maken met de beurs. Wij denken dat dit voor de leerlingen een leerzame tijd zal worden. Om goed voorbereid te zijn, willen wij graag een planning van u ontvangen. Kunt u de namen van uw leerlingen voor ons invullen in het schema planning stagiaires? Hieronder staat een aantal punten waarmee u rekening moet houden.

- De leerlingen werken in de aangegeven tweetallen.
- Leerlingen van 15 jaar en jonger mogen alleen werken tussen 10.00 uur en 18.00 uur.
- Leerlingen van 16 jaar en ouder mogen werken tot 21.00 uur.
- Plan de leerlingen op twee onderdelen in.
- Tussen twee onderdelen moet precies één uur pauze zitten.

Bij voorbaat hartelijk dank,
namens de beursorganisatie, F. Cornelisse

De leerlingen van het vierde leerjaar zorg en welzijn-breed hebben een lijst ingevuld met hun voorkeur (bijlage 2). Jij gaat de namen invullen in het schema. Gebruik hiervoor de uitwerkbijlage.

- Vul de namen van de leerlingen (in tweetallen) in op de juiste plaatsen.
- Je hoeft niet alle vakjes in te vullen.
- In vakjes die grijs zijn kunnen **geen** leerlingen ingepland worden.
- Houd rekening met de duur van de activiteit.
- Houd rekening met de voorkeur van de leerlingen.

BB: Bijlage 2

opdracht 4

activiteit	duur van de activiteit
nagelverzorging	3 uur
kinderopvang	3 uur
restaurant	4 uur
garderobe	2 uur
gastvrouw / gastheer	2 uur
huishoudelijke dienst	2 uur
EHBO	2 uur
hoog-laagbedden	3 uur

voorkeur van de leerlingen		
twee namen + leeftijd	keuze 1	keuze 2
Chaima 17, Emeran 16	nagelverzorging	huishoudelijke dienst
Rianne 15, Kim 15	nagelverzorging	garderobe
Julia 15, Marieke 15	huishoudelijke dienst	gastvrouw / gastheer
Denise 15, Natasja 15	kinderopvang	gastvrouw / gastheer
Tim 17, Lina 16	kinderopvang	garderobe
Thijs 15, Iris 15	restaurant	EHBO
Hawa 16, Pinar 17	restaurant	hoog-laagbedden

BB: Uitwerkbijlage 1

opdracht 4

schema planning stagiaires

tijd	10.00	11.00	12.00	13.00	14.00	15.00	16.00	17.00	18.00	19.00	20.00	21.00
nagelverzorging												
kinderopvang												
garderobe												
gastvrouw / gastheer												
EHBO												
restaurant												
hoog-laagbedden												
huishoudelijke dienst												

BB: correctievoorschrift

4	zie 4.2 8 regels juist 7 regels juist 6 regels juist 5 of minder regels juist	3 2 1 0	3
opmerking: Schrjfffouten in de namen niet fout rekenen.			
transport			

tijd	10.00	11.00	12.00	13.00	14.00	15.00	16.00	17.00	18.00	19.00	20.00	21.00
nagelverzorging			Rianne Kim	Rianne Kim	Rianne Kim				Chaima Emeran	Chaima Emeran	Chaima Emeran	
kinderopvang	Denise Natasja	Denise Natasja	Denise Natasja		Tim Lina	Tim Lina	Tim Lina					
garderobe							Rianne Kim	Rianne Kim	Tim Lina	Tim Lina		
gastvrouw / gastheer	Julia Marieke	Julia Marieke			Denise Natasja	Denise Natasja						
EHBO						Thijs Iris	Thijs Iris					
restaurant	Thijs Iris	Thijs Iris	Thijs Iris	Thijs Iris				Hawa Pinar	Hawa Pinar	Hawa Pinar	Hawa Pinar	
hoog-laagbedden				Hawa Pinar	Hawa Pinar	Hawa Pinar						
huishoudelijke dienst				Julia Marieke	Julia Marieke	Chaima Emeran	Chaima Emeran					

KB: opgavenboekje 2013

Voor deze opdracht heb je bijlage 1 en uitwerkbijlage 1 nodig.

- 3p 4 Leerlingen van het vierde leerjaar zorg en welzijn-breed mogen stage lopen op de beurs. De stagecoördinator van school krijgt van de organisatie van de beurs de onderstaande brief.

Geachte mevrouw de Wit,

Wij vinden het erg fijn dat uw school bereid is om leerlingen kennis te laten maken met de beurs. Wij denken dat dit voor de leerlingen een leerzame tijd zal worden. Om goed voorbereid te zijn, willen wij graag een planning van u. Kunt u de namen van uw leerlingen voor ons invullen in het schema planning stagiaires? Hieronder staat een aantal punten waar u rekening mee moet houden.

- De leerlingen werken in de aangegeven tweetallen.
- Leerlingen van 15 jaar en jonger mogen alleen werken tussen 10.00 uur en 18.00 uur.
- Leerlingen van 16 jaar en ouder mogen werken tot 21.00 uur.
- Plan de leerlingen op twee onderdelen in.
- Tussen twee onderdelen moet precies één uur pauze zitten.

Bij voorbaat hartelijk dank,
namens de beursorganisatie, F. Cornelisse

De leerlingen van het vierde leerjaar zorg en welzijn-breed hebben een lijst ingevuld met hun voorkeur (zie de bijlage). Jij gaat de namen invullen in het schema. Gebruik hiervoor de uitwerkbijlage.

- Vul de namen van de leerlingen (in tweetallen) in op de juiste plaatsen.
- Niet alle vakjes worden ingevuld.
- In vakjes die grijs zijn kunnen **geen** leerlingen ingepland worden.
- Houd rekening met de voorkeur van de leerlingen.

KB: bijlage 1

opdracht 4

onderdeel	duur van dit onderdeel
nagelverzorging	4 uur
kinderopvang	3 uur
restaurant	4 uur
garderobe	2 uur
gastvrouw / gastheer	2 uur
huishoudelijke dienst	2 uur
EHBO	3 uur
hoog-laagbedden	3 uur
hartstichting	2 uur

voorkeur van de leerlingen		
twee namen + leeftijd	keuze 1	keuze 2
Saskia 17, Brenda 17	hartstichting	EHBO
Mees 15, Marieke 15	garderobe	nagelverzorging
Ingrid 17, Hassan 15	EHBO	huishoudelijke dienst
Luuk 15, Arlette 15	gastheer/-vrouw	restaurant
Bob 17, Daisy 16	garderobe	kinderopvang
Hajar 17, Teun 16	huishoudelijke dienst	nagelverzorging
Estee 16, Mitchell 17	hoog-laagbedden	restaurant
Rob 15, Elly 15	gastheer/-vrouw	kinderopvang
Maarten 17, Digna 15	EHBO	hartstichting

KB: uitwerkbijlage 1

opdracht 4

schema planning stagiaires

tijd	10.00	11.00	12.00	13.00	14.00	15.00	16.00	17.00	18.00	19.00	20.00	21.00
garderobe												
gastvrouw / gastheer												
kinderopvang												
nagelverzorging												
EHBO												
restaurant												
hoog-laagbedden												
huishoudelijke dienst												
hartstichting												

KB: correctievoorschrift

4	zie 4.2 9 regels juist 8 regels juist 7 regels juist 6 of minder regels juist	3 2 1 0	3									
<i>opmerking: Schrijffouten in de namen niet fout rekenen.</i>												
transport												

tijd	10.00	11.00	12.00	13.00	14.00	15.00	16.00	17.00	18.00	19.00	20.00	21.00
garderobe	Mees Marieke	Mees Marieke								Bob Daisy	Bob Daisy	
gastvrouw / gastheer	Luuk Arlette	Luuk Arlette					Rob Ely	Rob Ely				
kinderopvang			Rob Ely	Rob Ely	Rob Ely	Bob Daisy	Bob Daisy	Bob Daisy				
nagelverzorging				Mees Marieke	Mees Marieke	Mees Marieke	Mees Marieke	Hajar Teun	Hajar Teun	Hajar Teun	Hajar Teun	
EHBO			Ingrid Hassan	Ingrid Hassan	Ingrid Hassan	Maarten Digna	Maarten Digna	Maarten Digna	Saskia Brenda	Saskia Brenda	Saskia Brenda	
restaurant				Luuk Arlette	Luuk Arlette	Luuk Arlette	Luuk Arlette	Estee Mitchell	Estee Mitchell	Estee Mitchell	Estee Mitchell	
hoog-laagbedden				Estee Mitchell	Estee Mitchell	Estee Mitchell						
huishoudelijke dienst						Hajar Teun	Hajar Teun	Ingrid Hassan	Ingrid Hassan			
hartstichting			Maarten Digna	Maarten Digna			Saskia Brenda	Saskia Brenda				

schema planning stagiaires

GL: opgavenboekje 2013

Een route plannen

Je loopt vandaag stage bij de informatiebalie. Mevrouw Grootjens komt met negen bewoners van Zorgcentrum Zonnevreugd naar de 55+ beurs. Ze heeft de informatie van de beurs gelezen en ze heeft samen met de groep een wensenlijstje gemaakt. Ze vraagt jouw hulp bij het plannen van de route voor de groep.

Voor deze opdracht heb je bijlage 2 en uitwerkbijlage 3 nodig.

4p 6 Plan de route van mevrouw Grootjens op uitwerkbijlage 3.

Voordat je aan de opdracht begint

Vul op de uitwerkbijlage je naam en kandidaatnummer in.

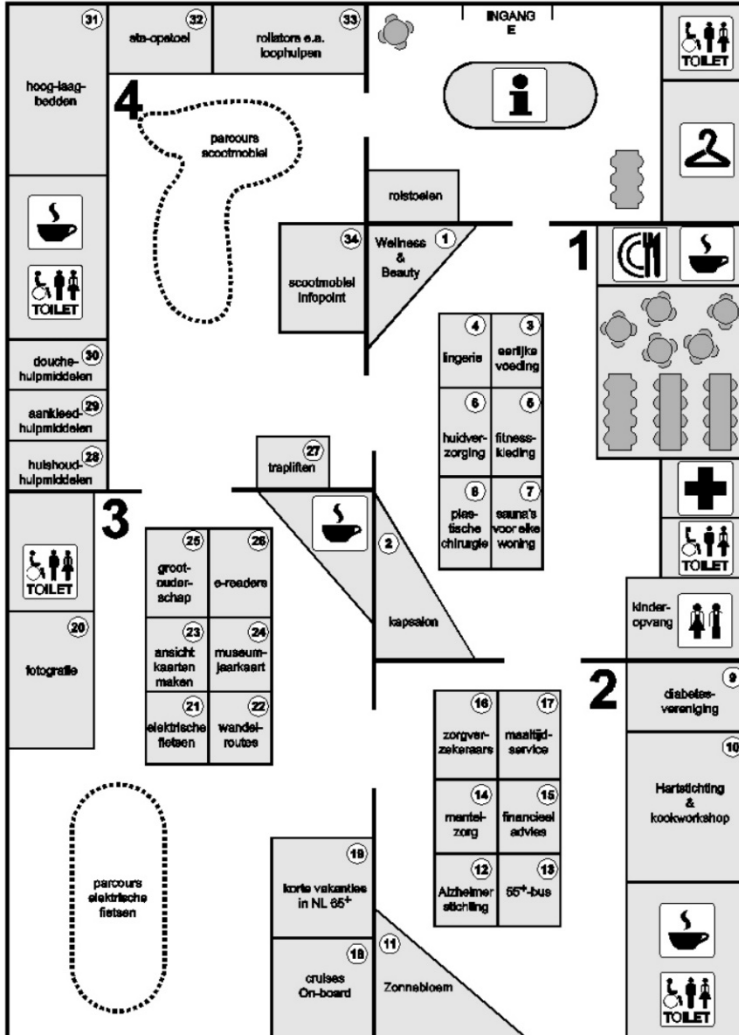
Uitvoering van de opdracht

- Plan de kortste route en houd hierbij rekening met de volgende eisen:
  - De groep begint na het kopen van de toegangskarten met koffiedrinken (dit duurt een half uur).
  - De groep heeft geen interesse in de workshop Nailart, maar vier vrouwen van de groep laten hun vingernagels lakken bij Wellness & Beauty (dit duurt 35 minuten). De rest van de groep blijft tijdens het lakken bij de stand.
  - De groep bezoekt de EHBO-post van 13.25 uur tot 13.50 uur (hier werkt de kleindochter van mevrouw Grootjens).
  - Verder moeten de standnummers 9, 11, 19, 23, 31, 32 en 34 in de route zijn opgenomen.
- Reken voor elk standbezoek 15 minuten (tenzij anders aangeven). Hierin zit ook de tijd voor het lopen naar de stand.
- Bekijk op de plattegrond (bijlage 2) waar de stands zich bevinden.
- Vul de lege rijen van de tabel in (een aantal rijen is al ingevuld).
- Als op de plattegrond geen standnummer staat (zoals bijvoorbeeld bij restaurant), zet in kolom standnummer dan de afkorting n.v.t. (niet van toepassing).

Als je klaar bent met de opdracht

Lever de uitwerkbijlage in bij de examinerator.

GL: bijlage 2

GL: uitwerkbijlage 3

Tabel: route groep mevrouw Grootjens

<u>nr</u>	onderwerp / stand	nummer hal	stand-nummer	tijd van.....tot
1	garderobe, rolstoelen huren, toiletbezoek en toegangskaarten kopen	ingang	n.v.t.	10.15 - 10.45 uur
2				
3	demonstratie hoog-laagbedden	4	31	11.15 - 11.35 uur
4				
5				
6				
7	restaurant en toiletbezoek	1	n.v.t.	12.40 - 13.35 uur
8				
9	diabetesvereniging	2	9	13.50 - 14.05 uur
10				
11				
12				
13	garderobe en toiletbezoek, rolstoelen terugbrengen	ingang	n.v.t.	14.50 - 15.15 uur

GL: correctievoorschrift

6a	route plannen (zie 4.2) alle stands staan in de juiste volgorde <i>opmerking: een score van 1 mag niet gegeven worden</i>	2		
6b	bij elke stand staat het juiste halnummer en het juiste standnummer of n.v.t.*	1		
6c	bij elke stand is de juiste tijd aangegeven	1		
	transport			

opdracht 6

nr	onderwerp / stand	nummer hal	stand-nummer	tijd van.....tot
1	garderobe, rolstoelen huren, toiletbezoek en toegangskarten kopen	Ingang	n.v.t.	10.15 - 10.45 uur
2	koffie	4	n.v.t.	10.45 - 11.15 uur
3	demonstratie hoog-laagbedden	4	31	11.15 - 11.35 uur
4	sta-opstoel	4	32	11.35 - 11.50 uur
5	scootmobiel	4	34	11.50 - 12.05 uur
6	Wellness & Beauty	1	1	12.05 - 12.40 uur
7	restaurant en toiletbezoek	1	n.v.t.	12.40 - 13.35 uur
8	EHBO	1	n.v.t.	13.35 - 13.50 uur
9	diabetesvereniging	2	9	13.50 - 14.05 uur
10	zonnebloem	2	11	14.05 - 14.20 uur
11	korte vakanties in NL 65+	3	19	14.20 - 14.35 uur
12	ansichtkarten maken	3	23	14.35 - 14.50 uur
13	garderobe en toiletbezoek, rolstoelen terugbrengen	Ingang	n.v.t.	14.50 - 15.15 uur

